

AKTIVT ROVDYRVERN
c/o Ida Skjerden Postboks 23
1641 RÅDE

Trondheim, 12.03.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/7103

Saksbehandler:
Siri Hånes Langen

Vedtak i klagesak – tillatelse til skadefelling av gaupe i Vefsn kommune

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak av 4. februar 2025 fra Aktivt Rovdyrvern datert 5. februar 2025 og fra NOAH – for dyrs rettigheter datert 25. februar 2025. Klagesakene ble oversendt til oss 25. februar 2025. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder vedtaket til Statsforvalteren i Nordland.

Vedtaket er fattet etter rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Det ble påvist tap av rein forårsaket av gaupe i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt tidlig i desember 2024. I området ble det observert familiegruppe av gaupe. Statsforvalteren innvilget søknad om å effektivisere samling og flytting av rein lengre vest i distriktet. Etter flytting av reinen ble det oppdaget tap til både jerv, gaupe og ukjent fredet rovvilt. Statsforvalteren ga midler til ekstraordinært tilsyn, og i perioden 20. januar – 3. februar 2025 ble det påvist ytterligere fire rein tapt til gaupe etter flytting.

Den 4. februar 2025 fattet Statsforvalteren i Nordland vedtak om skadefelling av gaupe for perioden 4. februar – 13. februar 2025. Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt påtok seg ansvaret for gjennomføringen av fellingsforsøket. Ved vedtakstidspunktet var det igjen én gaupe på kvoten i Vefsn kommune. Statsforvalteren opplyser om at dersom det blir felt gaupe på tillatelsen, belastes kvotejakten i kommunen.

Det ble ikke felt gaupe under fellingsforsøket.

Klagene

Aktivt Rovdyrvern

Klagen fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) har fem klagepunkter og kan oppsummeres slik:

- Manglende vurdering av alternative tiltak
- Svakt begrunnet eller manglende ivaretagelse av dyrevelferd
- Rutinemessig ukritisk dispensasjon for bruk av snøskuter
- Uforsvarlig samlet belastning på gaupebestanden
- Brudd på internasjonale forpliktelser

Vi viser til klagen i sin helhet.

NOAH – for dyrs rettigheter

Klagen fra NOAH – for dyrs rettigheter har innledende kommentarer, fire klagepunkter, og en konklusjon der de krever at vedtaket omgjøres, og kan oppsummeres slik:

- Skadefelling vil true bestandens overlevelse
- Vilkåret om skade er ikke oppfylt
- Vilkåret om at det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt
- Om tillatelse til bruk av motorkjøretøy under skadefelling

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Gaupe er vurdert som "sterkt truet" i Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021). Det er likevel jakttid på gaupe i perioden 1. februar–31. mars. Det er også mulig å felle gaupe for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet viser til at målet med skadefelling primært er å håndtere akutte skadesituasjoner, eller der hvor skadepotensialet er overhengende.

I region 7 er bestandsmålet for gaupe nådd, og rovviltnemnda har myndighet til å vedta en kvote for betinget skadefelling, jf. rovviltforskriften § 8. Rovviltnemnda har for 2024/2025 vedtatt en betinget skadefellingskvote på inntil 5 gauper. Vedtaket er gjeldende fra 1. juni 2024 til 15. februar 2025.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Nordland myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling, skal Statsforvalteren vektlegge føringene i den regionale forvaltningsplanen og drøfte

skjønnskriteriene som er listet opp i rovviltforskriften § 9 og vurdere det opp mot den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Områdets betydning som beitemark

Fellingsområdet er viktig beite- og kalvingsområde for Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Reinen ble flyttet hit etter dialog med Statsforvalteren, på bakgrunn av tap av rein i høstwinterbeiteområdet hvor reinen oppholdt seg før flytting.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for å iverksette en skadefelling, er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt.

Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare, og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

Mesteparten av reinbeitedistriktets rein går i området, og området er kalvingsområde. Det opplyses om at det er planlagt at reinen skal bli i området en god stund, noe som er naturlig på grunn av årstiden vi nå går inn i og den forestående kalvingstiden.

Miljødirektoratet slutter seg til Statsforvalterens vurdering om at det er et skadeomfang av en viss størrelse, og at det foreligger et betydelig potensial for fremtidige skader i den aktuelle situasjonen, dersom gaupa fortsetter å oppholde seg der. Vurderingen er gjort i lys av tidligere erfaringer med gaupe som tar rein i områder med mye rein på vinterbeite.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren har vurdert og satt inn flere skadeforebyggende tiltak i denne aktuelle situasjonen. Miljødirektoratet slutter seg til statsforvalterens vurderinger om mulighetene for å sette inn ytterligere forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling.

Miljødirektoratet slutter seg til Statsforvalterens vurderinger.

Gjennomføring av fellingsforsøk

ARV stiller blant annet spørsmål ved at statsforvalteren lar reinbeitedistriktet påta seg skadefellingsoppdraget. Vi stiller oss bak vurderingene og uttalelsene til Statsforvalteren i oversendelsen av klagen.

Dispensasjon for bruk av snøskuter

Statsforvalteren har hjemmel etter viltloven § 35 til å dispensere fra reglene i viltloven om felling/jakt og fangstmetoder når det iverksettes skadefelling etter rovviltforskriften § 9.

Statsforvalteren har vurdert behovet for å bruke motorferdsel i denne konkrete fellingstillatelsen og gjort rede for hjemmelsgrunnlaget, rekkevidden og begrensingene i dispensasjonen.

Miljødirektoratet mener dispensasjonen fra forbudet i viltloven § 21 bokstav c ga en økt mulighet for skadefelling, og at ulempene knyttet til dispensasjonen ikke er urimelige sett i forhold til interessene som sto på spill.

I dette tilfellet ga Statsforvalteren åpning for å bruke inntil fem snøskuter for å utplassere fellingspersonell og eventuelt å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Det er ikke åpnet for å forfølge gaupe med snøskuter eller felle gaupe fra snøskuter.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak og vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet. Vi tiltrer i det vesentlige Statsforvalterens vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalterens vedtak om felling av gaupe i deler av region 7, datert 4. februar 2025.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vebjørn Knarrum
seksjonsleder

Siri Hånes Langen
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Klima- og miljødepartementet
Rovviltnemnda i region 7

Postboks 1405
Postboks 8013 Dep
Moloveien 10

8002	BODØ
0030	OSLO
8002	BODØ

Fra: Nordland Bonde- og Småbrukarlag[nordland@smabrukarlaget.no]

Sendt: 20.03.2025 11:41:00

Til: Arnesen, Charlotte Holmstad[charlotte.arnesen@statsforvalteren.no]

Kopi: Angelica

Svarto[angelica.svarto@hotmail.com];rakelnystabakk@gmail.com[rakelnystabakk@gmail.com];

Tittel: Representasjon Rovviltnemnda

Styret i Nordland Bonde- og Småbrukarlag har oppnevnt
Angelica Svarto, med vara Rakel Nystabakk
som representant for fylkeslaget med møte- og talerett i Rovviltnemnda,
for det kommende året.

Vennlig hilsen

Per-Anton Nesjan

fylkessekretær

Nordland Bonde-
og Småbrukarlag

Tlf 90738869

www.smabrukarlaget.no/nordland

Fra: Torgar Eggen[torgar.eggen@grane.kommune.no]
Sendt: 18.04.2025 22:05:34
Til: 'post@miljodir.no'[post@miljodir.no]
Kopi: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no];Arnesen, Charlotte
Holmstad[charlotte.arnesen@statsforvalteren.no];Håkon
Husby[Hakon.Husby@grane.kommune.no];Børge Steinmo
Johnsen[Borge.Steinmo.Johnsen@grane.kommune.no];Raymond
Fagerli[Raymond.Fagerli@grane.kommune.no];Ellen
Schjølberg[Ellen.Schjolberg@grane.kommune.no];Wika, Pål[paa-
vik@online.no];'voengel.njaarke@gmail.com'[voengel.njaarke@gmail.com];'torstein.appfjell@gmail.com'[t
orstein.appfjell@gmail.com];'tor.enok@online.no'[tor.enok@online.no];fhepsoe@gmail.com[fhepsoe@gm
ail.com];Joakim Mellingen[mellingenmaskin@outlook.com];
Tittel: Søknad om ekstraordinært uttak av bjørn i Grane våren 2025

Grane kommune søker om ekstraordinært uttak av bjørn våren 2025.

Bakgrunnen er dokumenterte tap av rein foregående år, samt omfattende skader i flere sauebesetninger de siste åra. Det vises til rovbasen for info om samlet tapsomfang.

Ifølge pkt 2.5.4 i gjeldende forvaltningsplan skal det åpnes for årlig lisensfelling av bjørn utenfor vedtatt forvaltningsområde for bjørn i Nordland. Miljødirektoratet åpnet likevel ikke for lisensfelling i Nordland i 2024, noe som var uheldig for situasjonen i Grane.

Ihht pkt 2.2.2 skal vedtatt regionalt bestandsmål for bjørn oppnås innenfor forvaltningssonen for bjørn. Kommunene på Indre Sør-Helgeland inngår ikke i denne forvaltningssonen.

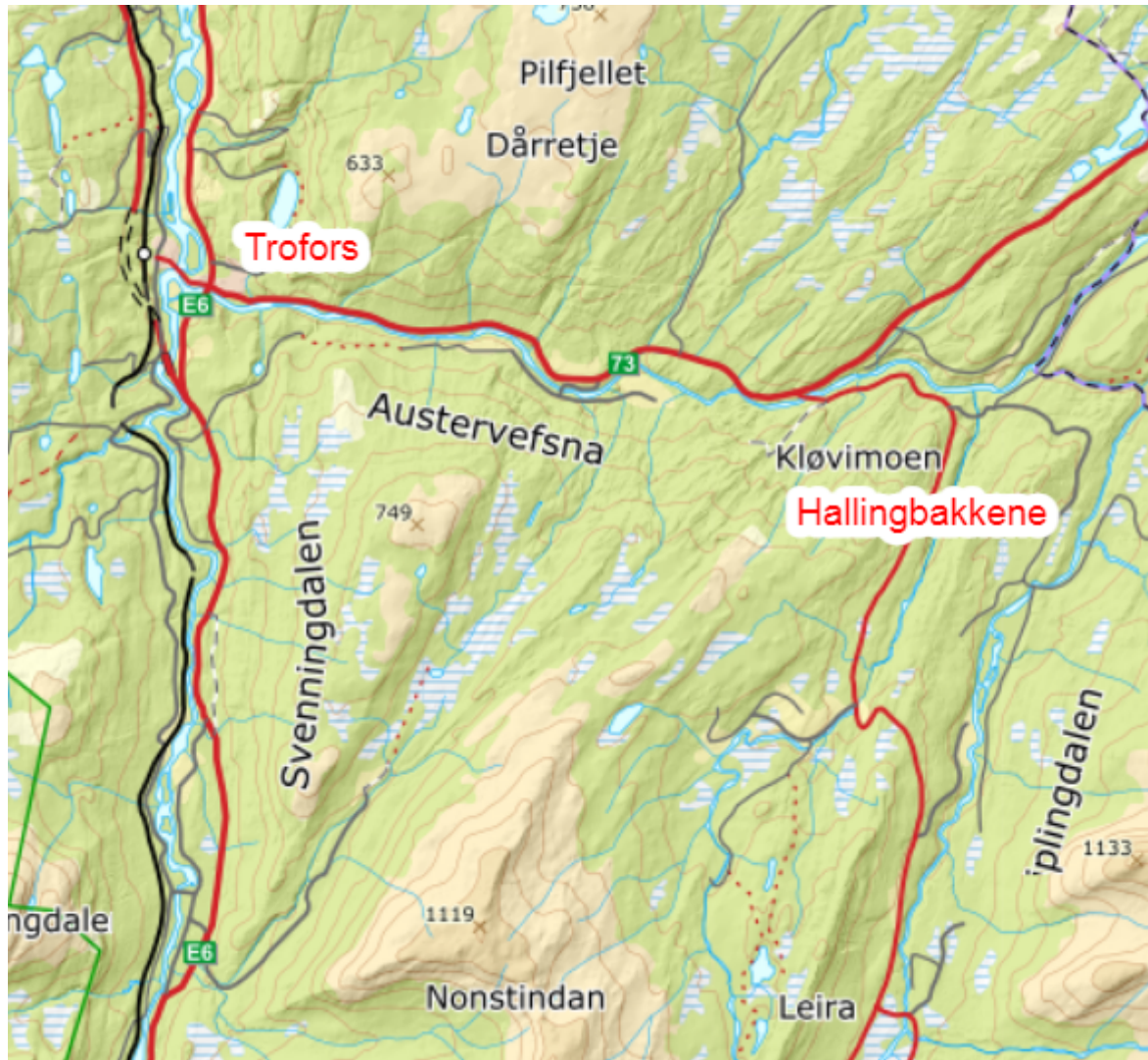
Kap 3: I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slike uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd.

Erfaringer fra tidligere våruttak i Grane tilsier en betydelig reduksjon i skadeomfang i etterkant av våruttak av bjørn. Det vises i tillegg til føringer i Hurdalsplattformen, samt til nye føringer om hensyn til samlet belastning for reinbeitenæringa. Det er i henhold til gjeldende regelverk anledning til å forebygge tap av rein i kalvingsland ved å benytte føre-var prinsippet.

Det vises i tillegg til vedtak i Klima- og miljødepartementet om uttak av en bjørn i Grane våren 2022.

I dag dokumenterte SNO spor etter en bjørn som hadde krysset vestover i Hallingbakkene i Fiplingdalen i Grane kommune (øst for Trofors sentrum):

Dette er i beiteområdet til Voengel Njaarke, og i kort avstand både til Jillen Njaarke og Byrkije reinbeitedistrikt. Voengel Njaarke har strørein i området, og planlegger slipp av flere rein i løpet av mai. Dette er i tillegg et viktig beiteområde for sau.

Det bes om rask tilbakemelding på denne søknaden.

Torgar Eggen

Landbruks- og reindriftssjef

Tlf. 75182254 / 95221496

[Granefilmen](#)

[Granebrosjyren, digital](#)

[Grane kommunes hjemmeside](#)

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
25/1598-

Dato
25. april 2025

Faglig vurdering av forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 (Nordland) - Oppdatering

Klima- og miljødepartementet viser til vårt brev 20. juni 2019 til Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet vedrørende faglige vurderinger knyttet til forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 (Nordland).

Av ulike årsaker har arbeidet tatt lang tid, og delvis blitt satt på vent i perioden fra Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) i 2023 fattet sitt landsmøtevedtak om å bryte samarbeid med myndighetene om rovviltforvaltningen. Situasjonen ligger nå til rette for at departementet kan gjenoppta arbeidet og konsultere NRL og Sametinget om endringer i forvaltningsplanen. Ettersom det har gått lang tid fra direktoratene leverte sine faglige vurderinger i 2019, finner vi det hensiktsmessig med en oppdatering av vurderingen.

KLD ber Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet levere eventuell oppdatert faglig vurdering knyttet til forvaltningsplanen for rovdyr i Nordland innen 1. juni 2025.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Tommy Andersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Landbruks- og matdepartementet
Rovviltnemnda i region 7
Statsforvalteren i Nordland

KOP

Adresseliste

Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
Miljødirektoratet	Postboks 5672	7485	TRONDHEIM
	Torgarden		